GIG CYMRU NHS WALES | Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan University Health Board

Yr Adran Orthopteg

Syndrom Brown

Gwybodaeth i gleifion

Beth yw Syndrom Brown?

Problem gyda symudiad y llygad yw Syndrom Brown lle mae un neu'r ddau lygad yn ei chael hi'n anodd edrych i fyny. Mewn dros 90% o bobl gyda Syndrom Brown, dim ond un llygad sydd wedi'i affeithio. Mae fel arfer yno ers geni'r person.

Nodweddion

Mae'r llygaid fel arfer yn syth wrth edrych yn syth ymlaen,neu'n edrych i lawr. Yn y mannau hyn, mae golwg 3D normal.

Wrth edrych i fyny ac i un ochr gyda'r llygad sydd wedi'i affeithio, mae'r symudiad wedi'i gyfyngu. Wrth i'r llygad arall barhau i symud yn normal, mae hyn yn goygu nad yw'r llygaid wedi'u halinio. Weithiau, bydd gan y person symptomau wrth edrych yn y ffordd hon, er enghraifft, mae ychydig yn anghysurus.

Gall y person godi ei ên ychydig i osgoi defnyddio eu lygaid i edrych i fyny. Nid yw llawer o bobl yn gwybod eu bod yn gwneud hyn.

Achosion

Gelwir y cyhyr sy'n cael ei affeithio yn 'Uwch Arosgo' sy'n gweithio ar system pwli o'r enw Trochlea. Mae gewyn y tendon yn glynu pan na fydd yn rhedeg yn esmwyth drwy'r Trochlea.

Mae ychydig o resymau posibl am y cyfyngu hwn ar y modd y mae'r Uwch Arosgo'n symud drwy'r Trochlea:

- Datblygiadol – agoriad Trochlea bach neu wain o bilen trwchus o gwmpas y cyhyr.

- Llid – chwydd/ nodiwl bychan ar ewyn y cyhyr yn atal symudiad drwy'r Trochlea. Weithiau, mae'n bosibl y bydd y nodiwl yn gallu symud drwy'r Trochlea, ac felly byddai'r anhawster i edrych i fyny'n ysbeidiol. Os mai hyn yw'r achos, mae'n bosibl y clywir swn 'clicio' wrth i'r symudiad hwn ddigwydd.
- Gewyn 'Uwch Arosgo' anelastig
- Trawma – anaf sy'n affeithio'r cyhyr 'Uwch Arosgo'.

Triniaeth

Nid yw'r mwyafrif o bobl â Syndrom Brown angen triniaeth. Os bydd gan y person llygaid syth, golwg da a dim symptomau nid oes angen ymyrryd. Weithiau mae angen sbectol i wella'r golwg ond nid yw Syndom Brown yn cynyddu'r siawns o fod angen sbectol.

Pan welir Syndrom Brown mewn plant, maen nhw'n cael eu monitro yn yr Adran Orthopteg. Mae hyn i sicrhau bod eu golwg yn datblygu'n normal ac nad ydyn nhw'n dioddef gan unrhyw symptomau o'r cyflwr.

Os oes gan berson lygad croes/ dro yn y llygad wrth edrych yn syth ymlaen neu os bydd pen person mewn man anghyfforddus i gadw'r llygaid yn syth, mae'n bosibl y bydd llawfeddygaeth yn beth da. Fel arfer, argymhellir llawfeddygaeth dim ond am symptomau difrifol gan fod y canlyniadau'n gallu bod yn anrhagweladwy.

Mae rhai achosion o Syndrom Brown yn gwella'n ddigymell gydag amser. Mewn plant, mae'n well aros a gweld os bydd y cyflwr yn gwella wrth iddyn nhw dyfu.

Nodiadau neu gyfarwyddiadau pellach:

____

____

____

____

____

Mae'r ddogfen hon ar gael yn Saesneg/
This document is available in English